

Deutsche Welle. – 14.03.2019

Олександр Голубов

П'ять років Порошенка. Які передвиборні обіцянки виконав президент

Безвіз, підписання угоди про асоціацію з ЄС та початок децентралізації Петро Порошенко може записати собі як здобуток. Але багато пунктів програми залишаються невиконаними.

П'ять років Порошенка. Які передвиборні обіцянки виконав Президент
Змагаючись за пост Президента України, Петро Порошенко, як і будь-який інший кандидат, встиг дати чимало передвиборчих обіцянок. Але лише йому випала нагода спробувати реалізувати обіцяне впродовж наступних п'яти років. DW вирішило з'ясувати, наскільки сумлінно Порошенко поставився до перетворення своїх гасел у життя, взявши за основу для порівняння з реальністю його передвиборчу програму "Жити по-новому".
Безвіз, підписання угоди про асоціацію з ЄС та початок децентралізації Петро Порошенко може записати собі як здобуток, вважає журналіст.

<https://p.dw.com/p/3EoYg>

© picture-alliance/AP Photo/E. Lukatsky

Змагаючись за пост президента України, Петро Порошенко, як і будь-який інший кандидат, встиг дати чимало передвиборчих обіцянок. Але лише йому випала нагода спробувати реалізувати обіцяне впродовж наступних п'яти років. DW вирішило з'ясувати, наскільки сумлінно Порошенко поставився до перетворення своїх гасел у життя, взявши за основу для порівняння з реальністю його передвиборчу програму "Жити по-новому".

Безвіз за рік

Однією із найбільш конкретних обіцянок тоді ще кандидата в президенти Петра Порошенка було здобуття безвізового режиму із Європейським Союзом ще у перший рік його правління. І хоча сам факт отримання безвізу є безперечним здобутком Києва, відбулося це лише через три роки, а затримка була пов'язана із зволіканням української сторони у виконанні низки умов у сфері боротьби із корупцією. Лише в грудні 2016 року Брюссель визнав, що Україна своє домашнє завдання виконала, і за півроку після цього безвізовий режим набув чинності.

У ЄС не поспішають предметно говорити про перспективу членства для України.

Швидка асоціація

Порошенку вдалося досить швидко підписати економічну частину угоди про асоціацію України з ЄС. І хоча в програмі він не називав конкретних строків, обмежившись обіцянкою зробити це "якнайшвидше", вже через місяць після виборів це було зроблено, а першого вересня 2017 року угода повністю набула чинності. У лютому цього року, під час виступу на Мюнхенській безпековій конференції, Порошенко звітував про те, що за три роки торгівля України з ЄС зросла на 60 відсотків і тепер складає 43 відсотки від зовнішнього товарообігу країни.

Шлях до ЄС

Набагато амбітнішою була обіцянка Порошенка розпочати переговори про вступ України до ЄС до кінця президентської каденції. І хоча у лютому цього року Київ [закріпив свої євроатлантичні прагнення у конституції](#), з боку Брюсселя про майбутній вступ України до ЄС говорити поки що ніхто не збирається.

АТО за години

У програмі Порошенка згадується, що повернення Криму та збереження територіальної цілісності України політичними та дипломатичними методами будуть його пріоритетом. Але широкому загалу більш відома його обіцянка завершити так звану антитерористичну операцію на сході країни за лічені години. Щоправда, пізніше, у серпні минулого року він [був змушений перепросити](#) за ці слова.

Гроші - військовим

Натомість, пункт програми, яким планувалося в разі збільшити видатки на збройні сили, Порошенко виконав. Так, у бюджеті на 2019 рік на потреби міністерства оборони передбачено 102,4 мільярда гривень - це на 18 відсотків більше за показник попереднього року і є найбільшим бюджетом в історії відомства і українських збройних сил. Для

порівняння, у 2013 році оборонні витрати склали 18,8 мільярда гривень. Навіть якщо порівнювати ці показники у відсотках до ВВП у відповідні роки, йдеться про зростання у більш ніж два рази.

За п'ять років видатки на армію зросли багатократно

Перезавантаження влади

Одним із перших пунктів старої виборчої програми Порошенка була обіцянка повного перезавантаження влади, а саме - проведення до кінця 2014 року дострокових парламентських виборів за відкритими партійними списками. І якщо вибори до Верховної Ради й справді відбулися в обіцяний термін, виборча система так і залишилася змішаною. Щоправда, сам чинний президент від цього лише виграв. Попри те що "Блок Петра Порошенка" отримав другий результат за партійними списками, перемога значної кількості його мажоритарників дозволила сформувати найбільшу парламентську фракцію. Обіцяна реформа виборчої системи не відбулася й пізніше, тому майбутні вибори до Верховної Ради найвірогідніше також проходять за змішаною системою.

Децентралізація

Серед найпомітніших пунктів програми Порошенка була й децентралізація влади, покликана надати місцевим громадам більше прав та грошей на реалізацію власних повноважень. І хоча ця реформа ще далека до остаточного завершення, на сьогодні вже вдалося створити 876 об'єднаних територіальних громад (ОТГ), не території яких, за останніми даними уряду, проживає близько 9 мільйонів українців. При цьому, минулого року вперше було створено 24 ОТГ із центрами у містах обласного значення. У ОТГ до місцевих бюджетів зараховується 60 відсотків податку на доходи фізичних осіб та повністю - єдиний податок, податок на прибуток підприємств та податок на майно. З 2014 по 2017 рік доходи місцевих бюджетів зросли на понад 100 мільярдів гривень.

Реформа правоохоронців

Обіцянку Порошенка реформувати правоохоронну систему можна вважати ще однією ахіллесовою п'ятою президента. Попри перейменування міліції на Національну поліцію та створення патрульної служби, ці зміни українські та закордонні експерти часто називають косметичними. Зволікання з реформуванням Служби безпеки України дедалі частіше є об'єктом критики не лише з боку бізнесу, який періодично страждає від "маскі-шоу" цього відомства, але й з боку західних партнерів Києва. Лунають вимоги позбавити контррозвідувальне відомство повноважень, які не стосуються державної безпеки, але

натомість створюють живильний ґрунт для корупції. Не меншої критики зазнає і судова реформа, яка дозволила зберегтися у системі старим скомпрометованим кадрам, в тому числі на пряму причетним до переслідувань активістів Євромайдану більше п'яти років тому.

У 2014 році автокефалія для ПЦУ не було серед планів Порошенка

Томос як бонус

Втім чи не найбільший свій здобуток за президентську каденцію Порошенко найвірогідніше не планував, адже про створення майбутньої Православної Церкви України (ПЦУ) у його передвиборній програмі не було ані слова. Але саме [отримання автокефалії та появу канонічної української церковної громади](#) політтехнологи Порошенка тепер чи не найчастіше згадують в агітаційних матеріалах, за допомогою яких чинний президент розраховує здобути прихильність виборців та переобратися на другий термін.